

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Landstinget. № 53.

Trettende Session.

27de Møde.

Torsdagen den 4de December Kl. 1.

(Fortsat.)

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet (forts.): Det vil dog maaskee være i endeel af de ærede Herrer's Grindring, at der i den Lov, der forelaa ifjor angaaende en Forandring i Udredelsen af Tiendeafgiften for Føl, Kalve, Lam o. s. v., var foreslaaet, at de Commissioner, der skulde nedsættes, skulde tillige undersøge Naturaktiendens Værdi i de enkelte Sogne, og at de skulde efter de lokale Forhold sætte den enten noget over eller noget under Capitelstaxten, saaledes som de fandt, at Forholdene i Virkeligheden vare. Denne Bestemmelse erklærede jeg vilde være en nødvendig Betingelse for Gjennemførelsen af en Lønningslov, men man meente — saaledes opfattede jeg Afstemningen her i Thinget — at der var ingen Betænkelse ved at fastsætte, at Naturaktienden blev betalt efter Capitelstaxten. Jeg tilstaaer, at jeg maaskee ikke skulde have givet efter, men burde have staaet stærkt paa min Mening, men ved saadanne Spørgsmaal, der jo berøe paa et nøie Kjendskab til de forskjellige lokale Forhold, troer jeg at kunne forsvare at have givet efter i saa Henseende. Men efterat jeg gav efter ifjor, saa har Landstingsudvalget nu iaar faaet de samme Betænkelseheder, som jeg harde ifjor, og det gjør nu Sagen overordentlig vanskelig. Hvis nu mine, som jeg er overbevist om grundede, Betænkelseheder fra ifjor vaagne hos Landstinget iaar, vil jeg finde det rigtigt, at man ved Endrings-

forslag søger at raade Bod derpaa, men jeg feer da ingen anden Udvei end den, at man lader Spørgsmaalet afgjøre af de samme Commissioner, der behandle Spørgsmaalet om Smaaredselen. Jeg vilde finde saameget mindre Betænkelse derved, som der med Hensyn til Priserne foreligger et overordentlig værdifuldt Materiale i de forskjellige Indberetninger, der komme fra de enkelte Steder, deels fra geistlige, deels fra verdslige Embedsmænd. Naar der saaledes sættes en Priis overeensstemmende med Kornets virkelige Værdi i hver Egn, saa finder jeg ingen Betænkelse ved at tage denne Bestemmelse, at Erlæggelsen skal ske enten efter Capitelstaxt eller med en Sum lidt højere eller lavere end Capitelstaxten, da det kun er at forandre Ydelsen in natura til en Pengeafgift. Noget, der stemmer overeens med, hvad man har gjort i utallige lignende Forhold, og jeg kan ikke finde, at det er at gjøre Bund paa nogen Contract at træffe denne i og for sig fornuftige og forstandige Bestemmelse. Naar derimod Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet skal oppebære disse Tiender in natura, da vil der gaae saameget tilspilbe, at jeg har den største Betænkelse ved at gaae ind paa Loven, dersom det virkelig skulde føle sig saaledes, at man havde Engsteligbed ved at vedtage den Bestemmelse, at det Korn, der nu ydes in natura, skulde erlægges efter Capitelstaxten. Man tænke sig, hvor vidtløftig Oppebørselen af Korn in natura vil være, og hvilket Apparat dertil vil være fornødent, og man vil vist indrømme, at Tabet vil blive saa betydeligt, at det vil være i høj Grad betænkeligt at gaae ind paa Lønnings-